

Čís. 13567.**Konkursní řád z roku 1931.**

Odporovatelným podle § 31 (1) čís. 1 konk. ř. může býti i právní jednání, jímž byla zajištěna budoucí pohledávka.

(Rozh. ze dne 24. května 1934, Rv I 1432/32.)

Správce konkursní podstaty Josefa Sch-a domáhal se na Dr. M-ovi, by jednání osvědčené v kauční listině ze dne 28. července 1930, podle kterého úpadce Josef Sch. udělil svolení ke vkladu kaučního práva zástavního pro pohledávku Dr. M-a až do 30.000 Kč na svou usedlost, a vklad zástavního práva pro tuto kauční pohledávku až do 30.000 Kč vykonaný na základě této kauční listiny byly prohlášeny za právně neúčinné proti žalující straně. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů : -

Odporovatelnost sporného právního jednání co do polovice zajištěné částky dovolatel připustil a popírá ji jen, pokud se zajištění týká pohledávky, která v době zřízení kauční listiny ze dne 28. července 1930 ještě nebyla po právu. Dovolatel jest však na omylu, pokud se domnívá, že v příčině této budoucí pohledávky se na něho nevztahuje ustanovení § 30 (1) čís. 1 konk. řádu ze dne 10. prosince 1914 čís. 337 ř. z., poněvadž prý nebyl věřitelem. Zajištěny mohou býti také budoucí pohledávky a vzhledem na toto zajištění jest považovati dovolatele za věřitele již v době vykonaného zajištění.

Čís. 13568.

Domáhá-li se okresní nemocenská pojišťovna náhrady škody proto, že žalovaný zaměstnavatel vydal zaměstnanci neoprávněné lístek k lékaři v době, kdy již v zaměstnání u něho nebyl, věda, že jest zaměstnán jinde u rolníka, kde mu příslušel nárok proti zemědělské nemocenské pojišťovně, jde o nárok podle třicáté hlavy obecného občanského zákona, jenž nenáleží k příslušnosti mimořádných soudů zřízených podle zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., nýbrž před řádné soudy.

Okresní nemocenská pojišťovna si škodu spoluzavinila, byla-li před vznesením nároku zaměstnance upozorněna poznámkou v ohlášce zaměstnavatele, že zaměstnanec pracuje nyní u rolníka.

(Rozh. ze dne 24. května 1934, Rv I 1795/32.)

Žalující okresní nemocenská pojišťovna domáhala se na dělníku M-ovi a na firmě D. náhrady škody 2.158 Kč 70 h z důvodu, že firma D. vydala M-ovi poukázku k lékaři v době, kdy M. již u ní zaměstnán nebyl, na základě kteréžto poukázky byl M. neprávem léčen na účet žalobkyně a byla mu vyplácena nemocenská podpora. O b a n i ž š í s o u d y uznaly M-a i firmu D. povinnými zaplatiti žalobkyni rukou spo-

lečnou a nerozdílnou 2.158 Kč. Odvolací soud uvedl v důvodech: Na spoluzavinění žalobkyně nelze souditi z toho, že z odhlášky je zřejmo, že Antonín M. pracuje u rolníka K-a, a že proto žalobkyně věděla, že spolužalovaný M. pracuje již jinde, a následkem toho musila věděti, že není k výplatě povinna. Jest uvážiti, že se výplata dávek žalobou vymáhaných stala na základě poukázky k lékaři, která poznámek o tom, že jinde pracuje, neobsahovala a nelze proto spoluzavinění žalobkyně spatřovati v tom, že o vydané poukázce k lékaři nekonala šetření, neboť k tomu nebylo důvodu vzhledem k obsahu poukázky Heřmanem F-em za žalovanou firmu D. vydané. Že hleděno nebylo k poznámce 10 na odhlášce, vyvodil již prvý soudce vzhledem k výpovědi svědka Vojtěcha H-a a ze zjištění na základě výpovědi té učiněného, že v tom spoluzavinění žalobkyně shledávati nelze, neboť odhláška ta neslouží za podklad pro vyplácení dávek nemocenského pojištění, nýbrž k tomu slouží katastr a poukázka k lékaři vydaná zaměstnavatelem. Vzhledem k tomu obsah odhlášky byl prvním soudem správně oceněn a věc i po stránce právní správně posouzena, když u žalobkyně spoluzavinění neshledáno. Rovněž právem vysloven závazek k solidárnímu zaplacení podle § 1302 obč. zák., neboť hrubou nedbalostí Heřmana F-a, který vydal poukázku k lékaři, ač mu byl nový pracovní poměr M-ův znám, byla způsobena žalobkyni celá škoda žalobou uplatňovaná a bez vydání této poukázky ke škodě žalobkyně by nebylo došlo. Jde proto u obou žalovaných o hrubou nedbalost, podíly jednotlivého z nich na škodě nelze určit a nastupuje proto ohledně obou ručení solidární podle § 1302 obč. zák. Tím padá i námitka předčasnosti žaloby, když odvolatelka ručí solidárně, nehledě k tomu, že prvý soudce rovněž správným způsobem zjistil, že vymáhaná částka jest na spolužalovaném Antonínu M-ovi nedobytnou za nynějších poměrů a že by exekuce proti němu byla bezvýslednou.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalované firmy D. potud, že ji uznal povinnou zaplatiti žalobkyni 1.079 Kč 35 h a to rukou společnou a nerozdílnou s druhým žalovaným Antonínem M-em, jinak žalobu proti firmě D. zamítl.

Důvody:

Není vytýkané zmatečnosti podle § 477 čís. 6 c. ř. s., poněvadž ve sporu nejde o nárok podle § 20 zákona ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n., neboť žalobkyně nedomáhá se žalobního nároku z důvodu, že dovolatelka Antonína M-a nepřihlásila k pojištění vůbec nebo že ho přihlásila po lhůtě § 11 uvedeného zákona teprve, když nastal pojistný případ, nýbrž proto, že žalovaná vydala mu neoprávněně lístek k lékaři v době, kdy již v zaměstnání u ní nebyl, vědouc, že jest zaměstnán jinde při dobývání pařezů. Nárok ten jest nárokem podle třicáté hlavy obecného občanského zákona, spory o ně nenáleží ke příslušnosti mimořádných soudů zřízených podle shora uvedeného zákona, nýbrž před řádné soudy.

Dovolacímu soudu jest se omeziti na dovolání jen, pokud vytýká, že si žalobkyně sama škodu zavinila nebo spoluzavinila, že vymáhaný

nárok není závazkem solidárním a že žaloba jest předčasná, poněvadž se dovolatelka měla domáhati dříve nároku svého na Antonínu M-ovi, což dovolatelka uplatňovala již v odvolání a čím se zabýval již i soud odvolací. Pokud jde o otázku solidárnosti závazku a předčasnosti žaloby dovolací soud neshledal dovolání opodstatněným a stačí dovolatelku odkázati na dotyčné vývody napadeného rozsudku, které dovolací soud schvaluje a které vývody dovolání nebyly vyvráceny. Dovolání však nelze upříti oprávnění pokud vytýká, že si i dovolatelka škodu spoluzavinila. Dovolatelka jako nositelka nemocenského pojištění má vynaložiti potřebnou péči, by měla bezpečný přehled o svých pojištěncích a o okolnostech rozhodných pro posouzení nároků na ni vznášených a nároky ty přezkoumati. Takovou pro nárok Antonína M-a rozhodnou okolností byla poznámka dovolatelčina dílovedoucího na odhlášce došlé jí již 6. června 1929, tedy před vznesením nároku Antonína M-a, že tento pracuje u rolníka K-a. Z této poznámky bylo zřejmo, že Antonín M. nemá již nároku na žalobkyni nebo při nejmenším vznikaly nejvýš oprávněné pochybnosti o oprávněnosti jeho nároku, poněvadž by mu podle toho příslušel nárok proti zemědělské nemocenské pojišťovně (§ 25 a odst. (6) § 97 citovaného zákona) a bylo proto požadavkem náležité péče, aby žalobkyně ve svých záznamech si okolnost tu vyznačila takovým způsobem, aby ji při rozhodování o případném nároku nepřehlédla. Kdyby tak byla učinila, byla by musila ihned vykonati šetření a byla by zjistila skutečný stav. Této péče nemůže ji zbaviti ani značná práce spojená s evidencí velikého počtu pojištěnců. Nelze na dovolatelce při jejím styku se žalobkyní žádati větší přesnost a péči, než jakou vyvinula sama dovolatelka, a omluviti nedopatření této. Dovolatelka ovšem nemůže býti zproštěna zavinění vůbec, neboť jest rovněž nedbalostí, když dílovedoucí její, pověřený agendou nemocenského pojištění, vydal Antonínu M-ovi poukázku k lékaři věda, že po propuštění dovolatelkou pracoval u rolníka K-a. Zavinění obou stran jest přibližně stejné a proto jest dovolání ve příčině poloviny žalobního nároku odůvodněno a slušelo rozhodnouti, jak se stalo. Poněvadž druhý žalovaný Antonín M. byl již pravoplatně odsouzen k zaplacení celé zažalované částky, bylo nutno vysloviti solidárnost závazku dovolatelčina se závazkem M-ovým.

Čís. 13569.

Kupitel nemá povinnost koupenou věc převzít; jest to jen jeho právem, nikoliv povinností. Prodlévá-li však kupitel s přijetím koupené věci, ocitá se v prodlení s přijetím a, chce-li se prodatel zbaviti úschovy prodané věci, jest oprávněn buď věc podle § 1425 obč. zák. složit k soudu, nebo podle čl. 343 obch. zák. dáti ji na skládku nebo veřejně ji prodati, což jediné nahrazuje splnění kupní smlouvy. Neučinil-li tak, nesplnil smlouvu a, co se později s věcí stane, jde na jeho vrub.

Zabavil-li prodatel v exekuci proti kupiteli k vydobytí kupní ceny prodanou, ale dosud neodevzdanou a tudíž vlastní věc, vydražil-li ji v exekuční dražbě a prodal-li ji napotom jiné osobě, nemůže již věcnou nabídku na odevzdání věci učiniti a kupitel může se s úspěchem domá-